

**ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ ПОЗОРИШТА НА ТЕРАЗИЈАМА
ЗА 2024. ГОДИНУ**

1. Лична карта установе

- Назив, седиште **ПОЗОРИШТЕ НА ТЕРАЗИЈАМА, БЕОГРАД,
Теразије 29, Трг Николе Пашића 1-3;**

- лице одговорно за заступање: вд директора **Радослав Марјановић**

- шифра делатности, матични број : **9001; 07023898;**

- ПИБ: **100057486**

- бр. рачуна: **840-565664-54
840-565668-42**

- Управни одбор
Од 25.10.2022. председник Татјана Бошковић

- Надзорни одбор
Од 25.10.2022. председник Филип Јовић;

2. Подаци о објекту и улагања у објекат у 2024.

а) Подаци о простору који установа користи

1. У матичној згради Теразије 29, Трг Николе Пашића 1-3 4.873м²
Уговором закљученим 2004. између Скупштине града Београда односно Секретаријата за имовинско правне послове и грађевинску инспекцију и Позоришта на Теразијама, дат је на коришћење пословни простор,

2. Магазин декора, Вишњичка 91, узет у закуп 550м²
По уговору са К.Д.Б. доо Београд

б) Стање простора и опреме

- Простор у згради на адреси Теразије 29, Трг Николе Пашића 1-3 формиран након реконструкције и адаптације и одговара намени;

- Реконструкцијом комплетне канализационе мреже у склопу Трга Николе Пашића за сада је проблем продора воде и кишнице из тог правца решен.

- Противпожарна централа је доведена у исправно стање и са радницима обезбеђења обављена обука.

- Седишта у гледалишту су у лошем стању, у договору са произвођачем Фигуерас '- Шпанија послато је једно седиште да сагледају могућност најквалитетније и повољније репарације. Наравно и процена цене.

- Набањена је нова опрема у циљу унапређења продукције и радног простора и то:

- 1) нов камион,
- 2) нова тонска миксета,
- 3) нов димерски орман,
- 4) нове аудио бубице,
- 5) нови микрофони,
- 6) нова појачала,
- 7) нови рефлектори,
- 8) нови вентилациони филтери,
- 9) камере за видео надзор сцене,
- 10) нова паник расвета.

в) Начин грејања

Позориште на Теразијама се греје једним делом путем даљинског система грејања а једним делом етажним системом на струју;

3. Подаци о средствима које је установа уложила у набавку и одржавање опреме у 2024.

а) Из буџетских средстава:

- набавка опреме **0,00** динара
- одржавање опреме
 - сервисирање ППЗ централе **1.069.199,64**

б) Из сопствених прихода:

- Опрема за саобраћај:
 - камион **6.995.040,00**
- Административна опрема:
 - пречишћивач ваздуха **25.840,00**
 - ел.опрема (Лед екрани, видео надзор) **371.544,00**
 - рачунарска опрема **283.147,75**
 - намештај (столице, столови за читаћу салу...) **215.122,00**
- Опрема за културу:
 - Аудио миксета, рефлектори, бубице, остатак димерског ормара (набавка из 2023) **15.150.255,20**
- Одржавање опреме:
 - сервисирање и одржавање опреме за саобраћај **192.832,00**
 - сервисирање и одржавање ел.опреме **204.202,32**
 - сервисирање и одржавање опреме за домаћинство **147.065,06**
 - сервисирање и одржавање опреме за културу **238.572,00**
 - сервисирање и одржавање остале опреме **274.246,85**

Позориште на Теразијама поседује потребну и адекватну опрему за припрему и извођење захтевног жанра мјузикла и музичких представа на својој сцени. Међутим, с обзиром на висок ритам рада и постављене критеријуме у извођењу представа, неопходно је континуирано одржавање и сервисирање постојеће опреме као и обнављање делова опреме, што због застарелости, што због хабања. Део опреме, као што су микрофонски системи, (који се због неадекватне употребе, захтевних кореографија, брзих промена и др.захтевности у представама, као и наравно свакодневне употребе веома често кваре), неопходно је стално сервисирати и набављати нове како би систем функционисао јер је потребно имати и један број резервних микрофона за сваку представу, за случај потребе замене и сл.

- Одржавање опреме неопходне за извођење представа и за одржавање зграде веома је захтевно и скупо, па понекад нисмо у могућности да обезбедимо сва средства за одржавање свих инсталираних система (климатизације, лифта, трафо-станице, видео надзора, ППЗ, дворане, балетске сале и др.).

- Неопходна је поправка или замена дела или свих седишта за публику, сваке године је неопходна набавка макар дела савремене аудио видео опреме, набавка савремене опреме за освету и набавка одређене рачунарске опреме, како би се што је могуће више осавременио сваки

сегмент пословања Позоришта

- Неопходно је наставити сервисирање и оспособљавање за рад свих система Противпожарне заштите што је започето делом из буџетских делом из сопствених средстава током 2024.године

4. Подаци о средствима за финансирање редовних и програмских активности у 2024.

а) Средства одобрена установи из буџета града Београда износе 325.190.176,00 динара, за финансирање редовних активности и 11.000.000,00 динара за програмске активности, Укупно: 336.190.176,00 динара.

Средства добијена од града, утрошена су, за:

212.597.627,96 динара за зараде,
37.119.345,66 динара за доприносе на терет послодавца
3.125.000,00 динара за маркице за превоз радника,
7.678.451,47 поклони за децу запослених-новогодишњи, солидарна помоћ и остале помоћи запосленима,
439.383,75 динара за отпремнину,
6.851.461,77 динара за јубиларне награде,
334.229,46 за банкарску провизију.
22.212.579,35 динара за електричну енергију и грејање,
17.100.075,73 динара за обезбеђење објекта, ПП заштиту, чишћење, воду и канализацију,
327.308,09 динара за фиксне телефоне,
3.284.631,03 динара за закуп магацинског простора,
686.981,00 динара за одржавање софтвера и рачунарске мреже,
192.901,24 накнаде члановима Управног и Надзорног одбора
1.069.199,64 текуће поправке и одржавање ППЗ опреме
10.681.748,29 за програме

За одређене трошкови предвиђене финансијским планом, за чије плаћање су предати захтеви, средства нису дозначена и нису плаћени до краја 2024.године (грејање, фиксни телефон, обезбеђење, сервисирање ППЗ..) у укупном износу од: **4.342.787,87**

б) Сопствени приходи остварени у 2024. износе 106.380.721,79 Сопствени приходи утрошени су за:

3.050.860,20 Додаци на зараде
464.804,56 Доприноси на терет послодавца
671.474,49 Помоћи запосленима, накнаде трошкова запослених, награде и сл.
312.289,86 Провизија платног промета
137.463,36 Чишћење, дератизација, доприноси за кор.вода, струја и сл
464.734,88 Услуге интернета, мобилне телефоније и ПТТ услуга
237.255,92 Услуге осигурања запослених и имовине, здравств.заштита

900.878,90	Закуп имовине и опреме
1.541.900,03	Трошкови службених путовања и у оквиру редовног рада
59.460.731,01	Стручне услуге-хонорари, правне услуге, лиценце, остале услуге
1.582.374,99	Услуге рекламе, штампања, коричења, пропаганде и сл.
17.125,00	одржавање софтвера и рачунарске мреже
908.596,70	Угоститељске услуге и репрезентација
600.000,00	Медицинске услуге
1.883.542,43	Специјализоване услуге . специјални ефекти, алпинисти и сл.
2.940.626,23	Текуће поправке и одржавање зграде и опреме
4.895.173,01	Материјал за културу, канцеларијски, разни потрошни материјал, материјал за саобраћај, расходи за униформу
10.523,00	Обавезне таксе
23.040.948,95	Набавка опреме
210.912,00	Компјутерски софтвер
1.654.940,34	Програми

5. Подаци о запосленима – стање на дан 31.12.2024. године

- укупан број запослених - **145**
- структура запослених:
 - изабрано/именовано лице **1** запослени
 - радни однос на неодређено време - **142** запослених
 - радни однос на одређено време - **2** запослених,
- број запослених који се финансирају из буџета града – **144**;
- број запослених који се финансирају на терет фондова, **1** (породиља)

6. Програмски део

а) укупан број реализованих програма у 2024. години:

број изведених представа (Велика сцена) – 166

број изведених представа (гостовања) – 1

Укупно (на Великој сцени и на гостовањима): 167

б) Репертоар Позоришта за 2024 . годину са бројем извођења по представама:

Велика сцена:

Матма Мiа!	22
Чикаго	9
Вече мјузикла на Теразијама	20
Неки то воле вруће	7
Продуценти	9
Цигани лете у небо	15
Зона Замфирова	10 + 1 гостовање
Мистер Долар	3
Фантом из Опере	0
Жене на ивици нервног слома	26
Бродвејске враголије	7
Са друге стране јастука	16
Flashdance	14
Црни лептир	8

в) Структура реализованих програма:

- Премијере:

- Током 2024. године су започете припреме за нову премијеру „Балкан експрес“. Урађена је аудиција, започете пробе (режијске, кореографске и певачке), као и реализација дела сценографије и костима.

Због недостатка средстава, премијера је одложена тј. процес је паузиран, са планом да се настави по приспећу остатка финансијских средстава, почетком 2025. године. Планирана премијера би била у другом делу сезоне 2024/2025.

Представа се ради по мотивима текста Гордана Мићића и музици Зорана Симјановића који су чинили ауторски тим истоименог филма.

Ауторски тим чине: Даријан Михајловић (редитељ), Милена Деполо (драматург), Александар Седлар (композитор и аранжер), Игор Барберић (кореограф), Александар Денић (сценограф), Лана Цвијановић (костимограф), Радован Кнежевић (лектор).

У глумачкој подели су: Драган Вујић, Душко Радовић, Милан Антонић, Јелена Јовичић, Ања Мит, Жарко Степанов, Славен Дошло, Младен Андрејевић, Арсеније Тубић, Душица Новаковић, Слободан Стефановић, Мирољуб Турајлија, Валдан Савић, Оливера Баџић Драгичевић, Ксенија Репић, и други.

- Репремијере:

- „Мистер Долар“ (режија: Владимир Лазић, текст сонгова и драматург: Жељко Мијановић, композитор: Нинослав Адамовић, музички аранжмани: Нинослав Адамовић и Александар Седлар) – репремијера 21. децембра 2024.

г) Програми установе који су реализовани ван матичног простора:

Назив програма

Место реализације

Зона Замфирова

Фестивал медитеранског театра
„Пургаторије“, Тиват

Укупно остварено 1 (једно) гостовања.

д) Пројекти других установа или појединаца који су се одвијали у установи у уступљеним терминима:

1. Центар за сценску уметност и класичан балет АСД-РАД – школски концерт
2. „Нема-Кхеуа-Неуе d.o.o.“ – концерт „Songs of the Soul“
3. Књажевско-српски театар Крагујевац – мјузикл „Зорба“
4. Концерт Српско-јеврејског певачког друштва – „АМОР или ЉУБАВ“
5. Годишњи концерт школе балета Катарине Громилић
6. УБУС – Фестивал кореографских минијатура представа „А чиме се ти бавиш“
7. Балетски студио АРТ СТУДИО – балетска представа „Чаробни свет Harry Pottera“

е) Посећеност програма

	2023.	2024.
- укупан број посетилаца (гледалаца) на матичној сцени :	61.970	73.126
- гостовања	3.000	1.000
- упоредни податак у односу на 2023. годину	64.970	74.126

7. Финансирање	Програмски трошкови У хиљадама	Зараде и остали трошкови за запослене У хиљадама	Материјални трошкови У хиљадама	Инвестиције и инвестиционо одржавање опреме У хиљадама	УКУПНО У хиљадама
Структура прихода	12.337	271.998	127.265	23.041	434.641
1. Буџетска средства	10.682	267.811	51.162	0,00	329.655
- Града	10.682	267.811	51.162		329.655
- Републике					
- општине					
2. Остали извори	1.655	4.187	76.103	23.041	104.986
- донације*					
- спонзори					
- приход од реализације програма (улазнице, чланарине и др. програми)	1.655	4.187	76.103	23.041	104.986

Процент извршења плана прихода и расхода који се финансирају из буџета града за 2024. годину је 98%.

Чак 84% од укупно одобрених средстава из буџета града за редовно функционисање установе, утрошено је на зараде и остале трошкове за запослене (превоз, отпремнина, јубиларне награде, солидарне помоћи...)

Процент извршења сопствених трошкова у односу на план је 90%.

8. Управни одбор на седници одржаној _____ . усвојио је Годишњи извештај о раду и пословању Позоришта на Теразијама за 2024. годину.

9. Оцена програма и посебне напомене директора

Осврнувши се на мој прошлогодишњи извештај за 2023. годину, морам са задовољством констатовати да смо скоро све планиране задатке са великим успехом реализовали. С обзиром да смо појачавањем броја одиграних представа у 2023. години имали велико повећање сопствених прихода, с разлогом смо амбициозним планом ушли у 2024. годину.

У односу на 2023. годину, у 2024. години укупан број посетилаца је порастао за 15% и самим тим је повећан и укупни сопствени приход. То нам је омогућило да решимо многе техничке проблеме, који су били нагомилани свих ових година. (поред многих технички захтевних одржавања, решили смо и неколико крупних проблема куповином тонске миксете, камиона, димерских ормана, тонских бубица...)

Треба истаћи да смо уз помоћ оснивача, решили вишегодишњи проблем противпожарне централе, који је представљао највећи безбедносни проблем.

Све ове успешне реализације су остале у сенци нереализовања основне делатности, а то је извођење једине премијерне представе, мјузикла *Балкан експрес*, која због недостатка средства у програмском буџету није могла бити постављена у овој јубиларној сезони.

Сада долазимо до најважнијег питања. Да ли оваква продукција може да постоји и функционише са програмским буџетом у равни буџета позоришта за децу? (у 2024. години, години позоришног јубилеја, обезбеђена су средства, која нису могла да покрију реализацију ни једине премијере, колико већ дуги низ година има у сезони).

С обзиром да је последњих година Позориште на Теразијама у тешкоћама да реализује, и само по једну премијеру по сезони, намеће се још једно питање: Да ли Београд може, сам, да „издржи” овако захтеван жанр какав је мјузикл и да ли жели да се развија у правцу који може да иде у корак са светским метрополама које су продукције подигле на врло високе стандарде?

Будући да у овој години у Београду гостују највеће светске продукције са хитовима које и ми имамо на репертоару, морамо се борити да и наше Позориште, поред уметничких стандарда које свкакако досежемо, буде бар у корак и са техничким стандардима. Напомењемо да ти стандарди, код нас, не траже толика средства од оснивача, али траже веће поштовање и разумевање овог, у свету, а и код нас толико популарног театра. Потребан је озбиљнији и аргументован приступ проблемима Позоришта на Теразијама.

Као особа која је у овом Позоришту скоро педесет година, пролазила кроз уметничке и управљачке процесе, узео сам себи за право да изнесем нека своја запажања о проблемима функционисања овако комплексног „организма“ као што је Позориште на Теразијама.

Надам се да ће ово добронамерно указивање на проблеме, имати позитиван пријем код свих оних који могу и желе да помогну.

ОСНОВНИ ПРОБЛЕМИ ФУНКЦИОНИСАЊА ПОЗОРИШТА НА ТЕРАЗИЈАМА И ПРЕДЛОЗИ МОГУЋИХ РЕШЕЊА

I

Позориште на Теразијама је музичко позориште, како је и дефинисано Статутом, које је специфично у односу на друга позоришта превасходно због скупих продукција жанра какав је мјузикл, као и због великог броја учесника из четири уметничка ансамбла и сценско-техничких радника. То у великом броју случајева подразумева преко 100 људи који истовремено учествују у извођењу представе. Жанр мјузикла је најпопуларнији и најзахтевнији позоришни жанр који изискује истовремену презентацију неколико врста уметности. Имамо осећај да постоји неразумевање, па и непознавање функционисања овакве врсте позоришта и све специфичности које оно носи спајањем драмске, музичке и плесне уметности. Неразумевање почев од финансирања, стављањем у неравноправан положај са другим драмским позориштима. Иако највеће градско позориште са преко 145 запослених, не може да покрије све уметничке и техничке захтеве које траже врхунски лиценци мјузикли, који су на нашем репертоару. Зато су нам потребни гостујући, хонорарни сарадници. Без њих велики успешни пројекти на нашој сцени не би били могући (напомињемо да њихове хонораре исплаћујемо из сопствених средстава).

Специфичност Позоришта на Теразијама у односу на друге светске театре овог жанра је и чињеница да за разлику од већине мјузик-холова, свако вече изводи различити наслов, укључујући и највеће светске лицендне хитове. То уједно представља и велики подухват, што значи да уметнички ансамбл мора да буде оспособљен за различите извођачке изазове. Чињеница је да у Србији не постоји школа мјузикла и да Позориште на Теразијама преузима образовну улогу у школовању и профисилању уметника у овом жанру.

ПРЕДЛОГ РЕШЕЊА КРОЗ ЗАКОН О ПОЗОРИШТУ:

Давање посебног статуса жанровски специјализованим позориштима, чиме би се обезбедио реалан програмски буџет за стварање нових пројеката.

II

Један од горућих проблема јесте и кадровско стање. Управо због своје специфичности, Позориште на Теразијама мора да има свој ансамбл. За разлику од драмских ансамбала других позоришта, музичка позоришта морају да имају „поливалентне“ драмске уметнике који поред глуме морају да поседују таленат и умеће за још две врсте уметности - музичке (певање) и плесне. Таквих уметника је веома мало, па нас немогућност запошљавања спречава у природној обнови ансамбла, доласком младих глумаца који поседују све таленте за ову врсту жанра. Искуство нам говори да због немогућности запослења, многи талентовани млади уметници, иако већ успешни и обучени за мјузикл, после дугогодишње немогућности сталног ангажмана, одлазе у друге установе у којима се укаже прилика за запослење.

Младост и енергија је оно што би требало бити основ сваког позоришта, а нарочито музичког. Позориште на Теразијама има само 26 глумаца, од тога четири глумца млађа од 40 година и ниједног млађег од 30. Наводим да у наших 12 наслова има укупно 300 глумачких улога на месечном нивоу. У нашем глумачком ансамблу нема неупослених глумаца. Мали број глумаца је на располагању у поређењу са великим бројем улога, што не дозвољава комотан однос према пројектима. Зато нам је и неопходна помоћ гостујућих

сарадника да би испунили све професионалне уметничке задатке које захтевају лиценци наслови.

Замера нам се да имамо превише „хонорараца“, без јасног решења како решити тај „Гордијев чвор“. Ако све проблеме хонорарних сарадника разрешавамо плаћањем из сопствених средстава (у 2024. години Позориште је инкасирао преко 100 милиона динара, што је четвртина укупног годишњег буџета), као и већ наведене многе техничке инвестиције како је могуће да из програмских средстава нисмо били у могућности да реализујемо ни једну представу која је била планирана за ту годину – *Балкан експрес*.

ПРЕДЛОГ РЕШЕЊА КРОЗ ЗАКОН О ПОЗОРИШТУ:

На основу стварних потреба сваког позоришта, обезбедити радна места на одређено време (са свим правима запосленог – плата, осигурање, стаж) за драмске уметнике која ће бити орочена на четири године и која се могу обнављати највише једном, тако да сваки драмски уметник који буде осам година у том статусу добија стално запослење, уз могућност и ранијег запослења ако се за то укаже прилика (одласком, пензинисањем... сталног члана). Ако је циљ пребацивање свих стално запослених драмских уметника у статус запослених на одређено по новоуведеном систему, то треба урадити постепено, без гашења радних места, већ пребацивањем тих радних места у статус идентичан горе наведеном, и то тек након што то радно место буде упражњено.

III

Од 24 представе на месечном репертоару (сваке вечери осим слободних дана) балетски ансамбл, у пуном капацитету учествује у репертоару и даје свој изванредни допринос атрактивности наших представа. Нажалост, пресек година нашег балетског ансамбла је преко 44 године. Због тога што их закон не обавезује на одлазак у пензију и поред бенифицираног радног стажа, многи балетски играчи, који нису у могућности да одговоре својим уметничким задацима због година, неодласком у пензију онемогућавају обнову ансамбла младим играчима што представља нерешив проблем.

Долазимо до питања: Како доћи до природне смене генерација у Позоришту на Теразијама?

ПРЕДЛОГ РЕШЕЊА КРОЗ ЗАКОН О ПОЗОРИШТУ:

По узору на Закон о полицији, у Закон о позоришту треба унети следећи члан:

„Члан ____

Изузетно од одредаба Закона о пензијском и инвалидском осигурању ("Сл. гласник РС", бр. 34/2003, 64/2004 - одлука УСРС, 84/2004 - др. закон, 85/2005, 101/2005 - др. закон, 63/2006 - одлука УСРС, 5/2009, 107/2009, 101/2010, 93/2012, 62/2013, 108/2013, 75/2014 и 142/2014), балетском (професионалном) играчу, који наврши 50 година живота и 40 година стажа осигурања укључујући и стаж са увећаним трајањем, престаје радни однос са правом на старосну пензију, пре испуњења општих услова за стицање старосне пензије.

(Решење о престанку радног односа по основу става 1. овог члана доноси министар уз претходно прибављену сагласност министра надлежног за послове пензијског и инвалидског осигурања.)

Балетском (професионалном) играчу из става 1. овог члана износ пензије утврђује се у складу са прописима о пензијском и инвалидском осигурању.

Балетском (професионалном) играчу из става 1. овог члана који оствари

право на пензију припада отпремнина у висини утврђеној у члану ____ овог закона.”

Напомена: О годинама и стажу се може распраћати, али је стављена ова граница због вишедеценијске запостављености проблема балетских играча тако да су многи добили запослење у раним тридесетим годинама. Та граница од 50 година би се временом смањивала.

ЗАКЉУЧАК:

Наравно да не мислим да ће ово разрешити проблеме Позоришта на Теразијама, али се надам ширем, свеобухватнијем и професионалнијем сагледавању ситуације у којој се налази овај театар, и жеље да му се помогне у одрживости високог уметничког стандарда које захтевају лиценцни мјузикли које наше позориште успешно оставарује.

Радослав Марјановић
вд директора Позоришта

The image shows a handwritten signature in blue ink over a circular official stamp. The stamp is blue and contains the text "Национално позориште Београд" (National Theatre Belgrade) around the perimeter and "БЕОГРАД" (Belgrade) in the center. There are also two small stars at the bottom of the stamp.